

SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES
SLOVENIAN WORLD CONGRESS

II. KONFERENCA SLOVENSKIH GLASBENIKOV IZ SVETA IN SLOVENIJE

Slovenj Gradec – Pliberk, 9. in 10. september 2010

Svetovni slovenski kongres je 9. in 10. septembra 2010 organiziral II. Konferenco slovenskih glasbenikov iz sveta in Slovenije, ki je potekala v Slovenj Gradcu in v Pliberku. Pripravili smo jo v sodelovanju z Glasbeno matico Ljubljana, Društvom Hugo Wolf Slovenj Gradec, Krščansko kulturno zvezo in Društvom KD Pliberk z avstrijske Koroške. Mesto, kjer je potekalo srečanje, je v letu 2010 praznovalo 150 let rojstva skladatelja Huga Wolfa, velikega mojstra samospeva. Častni pokrovitelj je bil minister za Slovence po svetu akad. prof. dr. Boštjan Žekš. Strokovne konference, ki jih organizira Svetovni slovenski kongres se pripravljajo z namenom povezovanja slovenskih strokovnjakov, ki živijo doma in po svetu ter jim tako omogočimo, da se na tovrstnih srečanjih spoznajo, izmenjajo izkušnje in najdejo poti bodočega medsebojnega sodelovanja. V zasnovi programa druge konference smo se osredotočili na poustvarjalce, zato smo k sodelovanju povabili operne pevce, dirigente, zborovodje in druge glasbene poustvarjalce.

Ob začetku srečanja so udeležence nagovorili: dr. Boris Pleskovič, predsednik SSK, Matjaž Zanoškar, župan občine Slovenj Gradec, akad. Marko Mušič, podpredsednik SAZU, dr. Boris Jesih, državni sekretar na Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu, red. prof. Andrej Grafenauer, dekan Akademije za glasbo Univerze v Ljubljani in Miro Petek, predsednik Komisije DZ za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu.

V zanimivem uvodnem predavanju je akad. prof. dr. Lojze Lebič spregovoril o naši glasbeni samopodobi. Dejal je, da smo Slovenci glasbeno nadarjen narod, a žal glasba še vedno nima veljave, ki si jo zasluži. Glavni prepreki sta predvsem nizka glasbena izobraženost in podcenjevalen odnos Slovencev do glasbe. Naši glasbeniki so bili in so tudi danes vtakani v najširše okvire vseh narodov in dežel; prepoznati jih moramo kot del našega telesa v »svetovnem prostoru«. Za afirmacijo slovenske glasbene kulture bi bil potreben konkreten znanstveni razmislek o slovenski glasbeni univerzalnosti, ustanovitev osrednje glasbene revije za povezovanje in predstavljanje slovenskih glasbenikov po svetu in ustanovitev glasbenega muzeja, kjer bi bile evidentirane vse slovenske zmogljivosti doma, v zamejstvu in po svetu. Po tujih univerzah bi veljalo ustaliti prakso vsaj občasnih gostujočih predavanj, ki bi vzpodbudila zanimanje tudi za glasbeno »slovenistiko« - predvsem tisto, ki različne kulturne povezuje. Nadarjenim iz zamejstva in sveta naj se omogoča in olajša študij ter skrbi za medsebojne glasbene izmenjave, koncerte ali založniško pomoč. Dodal je še, da Slovenija mora ostati glasbeno široko odprta nacionalna država v osrčju Evrope, ob tem pa ne sme dopustiti, da bi postala odlagališče glasbenozvočnih odpadkov.

V prvem tematskem sklopu »Slovenska opera na tujem in slovenski umetniki v svetovnih opernih hišah« so sodelovali: Joe Valenčič (ZDA), Marjana Mrak (Slovenija) in Francka Slivnik (Slovenija), sklopu pa je predsedovala dr. Luisa Antoni (Italija). V svojih predstavitev so se dotaknili tudi nekaterih v Sloveniji manj znanih oziroma skoraj neznanih, v tujini pa zelo cenjenih slovenskih imen glasbenega sveta, ki so soustvarjala svetovno glasbeno zgodovino.

Na okrogli mizi »Sodobni slovenski operni umetniki v opernih produkcijah slovenskih in tujih hiš« so govorili Sabina Cvilak (Slovenija), Matjaž Robavs (Slovenija), Jože Vidic (Slovenija), Mojca Vedernjak

(Švica), mag. Theresa Plut (Kanada) in Adi Danev (Italija). Predavatelji so predstavili lastne izkušnje in poglede na svoje strokovno področje.

Tematskemu sklopu »Slovenski dirigenti na tujem« je predsedoval mag. Tomaž Faganel (Slovenija), o slovenskih dirigentih pa so spregovorili Marko Ozbič (Italija), Igor Majcen (Nemčija) in Jerica Bukovec (Švedska). Kot enega od osrednjih problemov tega področja so izpostavili pomanjkanje primerno izobraženih oz. usposobljenih kadrov za vokalno-instrumentalno glasbo.

Marko Vatovec (Slovenija) je vodil okroglo mizo o »Študiju dirigiranja v Sloveniji«. Martin Batič (Slovenija), Živa Ploj Peršuh (Slovenija), Simon Krečič (Slovenija) in Mirko Ferlan (Italija) so spregovorili o izkušnjah, ki so jih pridobili v obdobju študija. Nekatere vrste znanj na tem področju so žal dosegljive le v tujini, zato se mnogi odločijo in zapustijo Slovenijo, da bi lahko osvojili nova znanja. Za vzgojo oz. študij dirigiranja ne obstaja enotni način, ki bi zagotovil uspeh, saj je različnih zvrsti glasbe preveč. Posebno pozornost je potrebno pri izobraževanju mladih dirigentov nameniti psihološko-sociološki vzgoji, ki v kasnejšem obdobju močno določa dirigentovo kariero.

Marko Košan je v posebnem tematskem razdelku predstavil spominski muzej in mednarodni dokumentacijski center Huga Wolfa – velikega glasbenega ustvarjalca, katerega jubilejna 150 obletnica rojstva je pomensko še dodatno zaznamovala letošnjo konferenco glasbenikov.

Prvi koncertni večer smo izvedli v Cerkvi sv. Elizabete v Slovenj Gradcu. Na njem je nastopil MePZ Glasbene matice pod vodstvom Špele Vrtačnik, nato so solisti in zbori iz Prevalj ter Slovenj Gradca izvedli Kantato Razdvom za sopran, alt in tenor solo, ženski, mešani in moški zbor, orgle in orkester. V prvem delu tematskega sklopa »Slovenske zborovske piramide v Sloveniji in po svetu« smo imeli priložnost poslušati predstavitev Mihele Jagodic, mag. Franja Kmetec, Damjana Močnika, Helene Fojkar Zupančič in mag. Tomaža Faganela. Sklop je vodil Jože Humer, dr. Borut Loparnik pa je udeležence seznanil kot uvodni predavatelj. V tem delu so sodelovali predstavniki zborovskih piramid iz Slovenije, predstavniki slovenskih zborovskih piramid pa so delovanje predstavili v drugem delu, ki je potekal popoldan v Pliberku.

Zadnji tematski sklop, ki je še potekal v Slovenj Gradcu, je kot sodelujoče predavatelje gostil: Anko Jazbec, mag. Franjo Kmetec, doc. dr. Branko Rotar Pance in Suzano Žerjal. Predavatelji so projektno delovanje in podali analizo stanja na področju otroških pevskih zborov.

Uvodno predavanje v drugi del o slovenskih zborovskih piramidah je potekalo v kulturnem domu v Pliberku, pripravil pa ga je dr. Marjan Drnovšek. Svoje videnje o slovenskih zborovskih piramidah na tujem so podali: mag. Stanko Polzer (Avstrija), Joe Valenčič (ZDA), Olga Budja (Švedska), prof. Marcos Bajuk (Argentina), Janko Ban (Italija), Tomaž Kuhar (Porabje), Roman Kutin (Nemčija), Stani Revenšak (Belgija) in Katja Juršič-Huzjan (Srbija). Govorniki so predstavili razvoj, dosežke in trenutno stanje na področju slovenskih zborovskih piramid v tujini, dokaj enotni pa so si bili, da je delovanje tovrstne dejavnosti potrebno negovati in razvijati, saj pomembno pripomore k ohranjanju in predstavljanju tako slovenske kulture, kot tudi slovenskih navad in običajev.

Konferenco smo zaokrožili z zaključnim koncertom v Kulturnem domu Pliberk. Nastopili so: Junior zbor CS iz Maribora pod vodstvom Franje Kmetec, MePZ Danica iz Šentprimoža pod taktirko Stanka Polzerja, MoPZ Trta iz Žitare vasi pod vodstvom Pavlija Sterna in Mešani komorni zbor Carinthia Cantat iz Slovenj Gradca, ki ga vodi Gašper Tone.

Konference se je udeležilo približno sto ljudi, med njimi ugledna domača in tuja imena: Matjaž Robavs, Jože Vidic, Sabina Cvilak, mag. Tomaž Faganel, Jože Leskovar, Jerica Gregorc Bukovec, Martina Batič, Jože Humer, Helena Fojkar Zupančič in drugi. Slovenski glasbeniki so dokazali, da so izjemno talentirani, delovni in marljivi, zato tudi dosejajo velike uspehe na svetovnem nivoju. Po temu sodeč, stanje in

nivo slovenske glasbe ni pod vprašajem, vendar bi se organizacijsko seveda dalo kaj izboljšati. Ob zaključku konference, ki ga je vodil dr. Boris Pleskovič, smo organizatorji in udeleženci tudi delili skrb v zvezi s predlogom zakona o medijih, ki predvideva zmanjšanje obsega zapovedanega predvajanja domače slovenske glasbe vseh žanrov. SSK se zaveda, da predpogoja za obstoj slovenskega naroda predstavljata njegova kultura in njegov jezik, slovenska pesem pa je del obeh prej naštetih. Prav zato smo navzoči sprejeli izjavo za javnost v kateri smo izrazili zaskrbljenost in nasprotovanje nad predlogom zakona, ki bi lahko zmanjšal obseg predvajane slovenske glasbe.